

VITILÉ

Obsazení: Vítíl 1, Vítíl 2, Tereza, Kamarádka, Táta Karel, Máma Anna,
Ošetřovatel, Uvaděč.

pozn. Zkratka + je označení pro dramatickou pauzu a – pro kratší pomlku.

Vítily můžou hrát i holky, převlek mimozemšťanů, dle možnosti maskérny.

Popis scény:

Jedna část pódia – Lavička, kde sedí Vítílové. Souběžně, druhá část pódia – stůl s nádobím (hrnec může přinést máma během rozhovoru s Terezou), kde ve druhé scéně probíhá oběd (je lepší, když jsou na první scéně jenom Vítílové a rodina přijde později). Po druhé scéně je možno stůl uklidit (herci – máma a táta můžou odnést sebou). V pozadí postel, kterou je možno na poslední scénu posunout dopředu.

Pokud je k dispozici hudba, je dobré mezi scény dát nějaký jemný instrumentální úryvek, než se herci připraví.

1. scéna:

UVADĚČ: Ve vzdálené galaxii je planeta Vitaé, kde žijí velmi inteligentní bytosti – Vítilé, kteří jsou podobní lidem. Odlišují se od pozemšťanů zvláště svou dlouhověkostí a smyslem pro dobře vykonanou práci. Žijí v dokonalém řádu a jsou hmotně i duchovně zabezpečeni po všech stránkách.

Jejich štěstí je však jenom relativní, protože jim vládne despotický vládce, který jim určuje zákony a řád – mají sice pořádek a bezpečí, ale nikdy nepoznali svobodu, a jelikož ji neznají, ani po ní netouží. Dvě z těchto bytostí (Vítílů) se ocitnou při výzkumech vesmíru na naší planetě.

Vítilé přicházejí k lavičce a rozmlouvají. Mluví spisovně a bez nářečních přízvuků. Vítíl 2 je trochu temperamentnější, Vítíl 1 je klidnější a mluví celou

dobou klidnějším hlasem. Oba se chovají a vypadají velmi důstojně, ale můžou být lehce zesměšněni tím, jak vypadají (jako mimozemšťané).

VITIL 2: Náš pobyt je u konce a jsem rád, že se můžu dostat z toho zmatku *(ukáže rukou kolem)*. Tak krásně vypadá tato planeta na první pohled a přitom zde žijí tvorové, kteří vedou tak bídný život.

VITIL 1: Ale vždyť ty jsi vůbec nepochopil tahle lidi!

VITIL 2: Jak nepochopil?! *(zesílí hlas)* Jen se podívej na toto město *(při řeči udělá rukou oblouk do publika a mluví k lidem)*, kde jsme, na tu spoustu podvodů a lží, kterými se lidé krmí. – *(každé slovo vyslovuje jakoby zvlášť a se silným důrazem)*. Na vraždy, lakomství a zášť, kterými se lidé sužují...

VITIL 1: Jak jsi nechápvavý. Podívej se tady na...*(skočí mu do řeči V2)*

VITIL 2: Ty se podívej! *(ironicky)* Jak se mají lidé rádi a jak si dovedou pomoci. Najdi mi mezi nimi jednoho, který není stejný jako tito?! *(opět ukáže do publika)* +
(sedají si na lavičku)

VITIL 1: O tom jsem ti chtěl právě vyprávět. Poznal jsem mezi nimi jednu dívku, která mi otevřela oči a já poznal, že nejsou takoví zlí, jak se nám jeví na první pohled.

VITIL 2: Máš úplnou pravdu, - na první pohled vypadají někteří velmi mile, *(mluví rázně a zesiluje hlas)* ale zkus se k nim přiblížit a rozsápu tě na kusy! +

U nás doma – *(zasněně se podívá do dálky)*, tam je to úplně jiné. Vitilé tam žijí v harmonii a v blahobytu a jsou po všech stránkách zabezpečeni. Ale především mají rád!

VITIL 1: Máš pravdu, že zde rád chybí, ale lidé jsou svobodní a to u nás není.

VITIL 2: Ty bys byl ochoten vyměnit naši dlouhověkost za svobodu? – Jen se podívej na lidi, jsou jak jarní bouřka, nadělají hluk a nic po nich nezůstane.
+

VITIL 1: *(klidným hlasem)* To, co ti nyní budu vyprávět, je více než záblesk v bouři. Provází to pozemšťany celým životem a dává jim to věčné trvání.

(Vypráví příběh publiku)

„Při svých pozorováních jsem narazil na skupinu mladých lidí. Bylo mezi nimi i jedno děvče – jmenovalo se Tereza. Na první pohled se nijak neodlišovala od ostatních, ale vyzařovalo z ní cosi, co mě zaujalo natolik, že jsem se rozhodl věnovat další svá pozorování pouze jí. Například: Tereza chodívala každé ráno dlouhou ulicí, kde sedávalo malé chromé děvčátko. Lidé procházející kolem raději otočili hlavu na druhou stranu, aby se nemuseli dívat na utrpení tohoto děvčete, nanejvýš mu hodili pár drobných, aby utišili své svědomí. Tereza však byla jiná. Neotočila se k děvčátku zády, ale vždy se na ně usmála a jednou, jednou mu dokonce přinesla rudou růži. Tento dárek nebyl pouhým prázdným gestem. Byl výrazem její lásky a citlivosti k lidem a právě to mě na ní tolik fascinovalo. Ona totiž dokázala vnímat to, co je očím neviditelné, dokázala vnímat srdcem.“

+++

2. scéna

Vitilé zůstávají na své straně jeviště a sledují rozhovor, ostatní přijdou a zasednou ke stolu. Mámá, táta, Tereza. Táta je klidný a čte noviny.)

MÁMA: *(vyčítavě)* Zase s námi nepojedeš v neděli na chatu? – Raději si půjdeš do toho kostela? – To tam musíš být každou neděli? – Neobešlo by se to tam jednou bez tebe?

TEREZA: Ale mami, bavili jsme se o tom už tisíckrát. Máš pravdu, že se to obejde i beze mne, ale pro mě je opravdu důležité tam být. – Patřím do toho společenství. – Je to moje rodina.

MÁMA: *(postupně zesiluje hlas)* Takže my už pro tebe nejsme rodina?! – My, kteří jsme tě vychovali, kteří tě živíme! +
(otočí se na tátu) Karle, tak řekni něco!

TÁTA *(k Tereze, klidněji než máma)*: No – víš – máma má pravdu. Měla by jsi být více vděčná za to, co jsme ti všechno museli obětovat.

TEREZA: Ale já jsem vděčná – za všechno, co jste mi v životě dali – a jsem ráda, že mám takové rodiče. – Na druhou stranu můj život dostal jiný směr. Moje setkání s Kristem mě přivádí k větší lásce k ostatním lidem, ale i k vám. Dává mému životu smysl.

MÁMA: Tak Bůh a jiní lidé jsou ti přednější než vlastní rodina?! – Co je to za Boha, který rodičům bere vlastní děti?_

TEREZA: Mami,- bůh – Bůh mě vám nebere. On mě učí milovat všechny lidi bez rozdílu a na tom přece není nic špatného.

MÁMA: Když si je tak miluješ tak si za nima běž – a už se nevracej.

TEREZA: Ale mami,... +

MÁMA: *(ukáže ke dveřím)* + Běž!

(Tereza smutně odchází, následně odchází i rodiče – můžou s sebou vzít i stůl s nádobím, aby uklidili jeviště pro další scénu – zvláště, když je pódium malé)

3. scéna

UVADĚČ: O pár měsíců později. + Tereza se setkává se svou kamarádkou a chvíli spolu rozmlouvají.

(Tereza s kamarádkou přicházejí v družném hovoru na scénu, rozhovor je možno dle potřeby upravit do slangu či dialektu)

KAMARÁDKA: Přece nechceš jenom pomáhat druhým? Měla by sis taky trochu užívat života, však seš ještě mladá, ne? Jdema dneska na diskotéku, nechceš jít s náma?

TEREZA: *(váhavě)* Šla bych, ale...

KAMARÁDKA: Pojd', budou tam i tvoji kámoši (*může začít vyjmenovávat, např.:*)

Běďa, Aleš, Soňa a možná přijde i Lída.

TEREZA: Víš, už jsem slíbila jedné paní, že se za ní stavím. Je taková opuštěná, chtěla bych aspoň na chvílku vyplnit její samotu.

KAMARÁDKA: Ty jsi vždycky měla zvláštní cit pro druhé, ale teď se mi zdá, (*kroutí hlavou*) že to trochu přeháníš.

TEREZA: Nevím, jestli to přeháním, ale chci sloužit druhým lidem, protože vím, že v nich sloužím Kristu. +

KAMARÁDKA: (*pokrčí ramena*) Ale přece taky musíš trochu žít.

TEREZA: Vždyť žiju, můj život naplňuje touha pomáhat druhým + chtěla bych sloužit, - sloužit až do krajnosti, sloužit těm nejubožejším. + Rozhodla jsem se, že pojedu na misie. Nevím, ještě kam, ale bude to nejspíš hodně daleko. Jediné, co mě na tom mrzí, je to, že se ještě více vzdálím od svých rodičů. A ztratím tak jakoukoliv možnost se s nimi usmířit.

KAMARÁDKA: Ty brd'o; + To je vážné rozhodnutí, fakt tě obdivuju, že do toho jdeš.

TEREZA: Víš, není to tak lehké, někdy mě to, co dělám docela vyčerpává.

KAMARÁDKA: Sice úplně nechápu tvoje snažení o nápravu světa, ale to, co děláš je správné, tak vydrž. – Jenom si myslím, že bys taky trochu měla myslet na sebe. (*Tereza se usměje*)

+ Třeba dneska večer, když si to rozmyslíš, tak tě rádi uvidíme.

TEREZA: Asi ne.

(*odchází*)

4. scéna

UVADĚČ: Tereza odjela na misie do Indie, zde při službě druhým onemocněla.

Byla převezena do vlasti. Když se to její rodiče dozvěděli, rozhodli se ji v nemocnici navštívit.

(Tereza leží na lůžku a spí. Rodiče potichu přicházejí k lůžku, otec se nakloní na spící Terezu)

OTEC: Pst, spí.

(Usedají na židle, máma chytá Terezu za ruku a Tereza se pomalu probouzí)

TEREZA: *(trochu překvapeně)* Mami? Tati? – to jsem ráda, že vás znovu vidím. –
Zvlášť teď, když už tady asi dlouho nebudu.

MÁMA: Neměla bys tak mluvit, ještě se můžeš uzdravit.

TEREZA: Doktoři sice o tom moc nemluví, ale z jejich řečí jde poznat, že je to se mnou vážné. Přesto už jsem se svou nemocí smířená a smrti se nebojím, protože vím, že je to zrození pro život věčný.

TÁTA: Ty tady mluvíš o posledním setkání... + a my tady s mámou – jsme si řekli – po dlouhých úvahách jsme došli k tomu,...že bychom se třeba mohli setkávat...

MÁMA: Prostě, jednali jsme ukvapeně a byli bychom rádi, kdybys se opět vrátila k nám a začali bychom znovu od začátku.

TEREZA: Jsem ráda, že mě znovu přijímáte do rodiny, ale už se tam nevrátím. + Umírám. + A tak jsem ráda, že jste tady. I já musím přiznat svou chybu...a věřím, že se na věčnosti setkáme. *(Tereza usíná)*

TÁTA: Je unavená. Dnes již půjdeme a přijdeme zase zítra.

Rozloučí se a odcházejí. Po chvíli ticha přijde ošetřovatel a přetáhne přes zemřelou Terezu pokrývku, může ještě třeba rozsvítit svíce.

Vitilé celou dobu sedí na lavičce a sledují scénu.

5. scéna

VITIL 1: Přes všechnu bolest, kterou prožívala při rozluce s rodinou a přes všechny nástrahy, které jí tento svět kladl, dovedla odhodlaně a s láskou sloužit druhým. + Není to příběh, který by nás měl vést k zamyšlení nad těmito lidmi?

VITIL 2: Příběh je to hezký, ale vůbec mě nepřesvědčil pro to, abych tady zůstal.

Ba naopak, utrpení, smrt a zlo, které zde panují, mě nutí se vrátit domů.

VITIL 1: Ale ona svou vírou toto všechno přemohla a dala tomu smysl.

VITIL 2: Vidím, že tě nepřesvědčím, a tak se budeme muset rozloučit.

Vstanou, napřáhnou ruku (prsty nahoru dlaní od sebe) dlaní k dlani druhého, ale nedotknou se, V2 odchází a ještě se otočí k V1.

VITIL 2: Ale zůstaneš tady úplně sám – sám.

VITIL 1: Uvěřil jsem, že se s ní jednou opět setkám. Její přítomnost je zde pro mě stále živá. Všechno kolem mě mi ji připomíná. Jsem rád, že jsem se s ní setkal. Učinila mě svobodným, neboť mě naučila milovat. *(Odchází)*